

Jazda obowiązkowa dla kierowców i firm po przepisach UE

■ Jaka płaca minimalna w Niemczech, Francji, Austrii i Włoszech

■ Czy za spanie w kabinie należą się pieniądze

■ Nowe obowiązki dla firm transportowych

■ Za co kara nawet 500 tys. zł

gazetaprawna.pl

WTOREK
28 marca 2017 nr 61 (4460)

PRAWO Od czasu wejścia Polski do Unii Europejskiej byliśmy świadkami dynamicznego rozwoju sektora transportowego. W ciągu niespełna dekady z gracza średniej wielkości na rynku, staliśmy się europejskim potentatem

Jak nie polec w batalii o polski transport

Oczywiście firmy transportowe z krajów Europy środkowo-wschodniej – głównie z Polski – zwiększały swój udział w rynku kosztem przedsiębiorców z krajów „starej unii”. Stąd coraz więcej państw – w celu ochrony swojego rynku – wprowadza lub rozszerza przepisy o płacy minimalnej – również na zagraniczne firmy transportowe, które wykonują przewozy na ich terenie. Jest to możliwe dzięki podciąganiu kierowców w transporcie międzynarodowym pod przepisy dotyczące pracowników... delegowanych.

Polski rząd stara się o wyłączenie spod dyrektywy o delegowaniu transportu międzynarodowego, ale póki to nastąpi coraz więcej krajów... korzysta z okazji do ochrony swojego rynku. Implementując unijne przepisy liczne wymagania – płacowe i administracyjne – które utrudniają działalność firmom zza granicy. Za ich nieprzestrzeganie grożą surowe kary. Dodatkową trudnością dla polskich przedsiębiorców i kierowców jest to, że przepisy obowiązujące w poszczególnych krajach są niespójne. W jednych obowiązuje ustawowa wysokość

płacy minimalnej, w innych regulują to branżowe układy zbiorowe. W jednych obowiązek uprzedniego zgłoszenia pracownika dotyczy tylko operacji kabotażowych, w innych również przewozów wykonywanych na podstawie konwencji CMR. Niektóre kraje wymagają ustanowienie przedstawiciela działającego na ich terytoriach, w innych „wystarczy” tylko dostarczyć przetłumaczone dokumenty. Wraz z ekspertami pokazujemy jak nie pogubić się w gąszczu przepisów austriackich, francuskich, niemieckich oraz włoskich. ©P

NIEMCY = 8,84 EURO/H

Przepisy o płacy minimalnej w Niemczech wprowadzono ustawą Mindestlohngesetz (MiLoG) 1 stycznia 2015 r. Ustanowiła ona minimalną stawkę godzinową na poziomie 8,5 euro. Od 1 stycznia 2017 r. jej wysokość zosta-

ła podniesiona do 8,84 euro brutto za godzinę pracy. Będzie ona dalej wzrastała regularnie co dwa lata.

Zgodnie z par. 20 ustawy pracodawcy z siedzibą w Niemczech lub za granicą są zobowiązani do zapłaty

KAROLINA
WIERZCHOWSKA

kancelaria Legaltrans

swoim pracownikom płacy co najmniej równej wysokości najniższego wynagrodzenia. Obowiązek taki, zgodnie z zasadą terytorialności, zachodzi w każdym przypadku, kiedy podwładny wykonuje pracę na terenie Niemiec,

niezależnie od czasu jej trwania. Stąd też ustawę stosuje się również do kierowców zagranicznych firm transportowych.

Rodzaje transportu

Co do zasady przepisy MiLoG mają zastosowanie do wszystkich typów operacji transportowych, czyli:

- kabotażu
- przewozów z i do Niemiec
- tranzytu

Na skutek skargi do Komisji Europejskiej wykonywanie i egzekwowanie przepisów dotyczących przejazdów tranzytowych zostało zawieszono 30 stycznia 2015 r. do czasu rozpatrzenia sprawy przez KE.

Ciężarówki i autokary

W Niemczech nie wprowadzono różnicowania ze względu na ładowność samochodu i liczbę przewożonych zarobkowo osób, to oznacza, że także samochody do 3,5 tony oraz małebusy z liczbą pasażerów do 8 osób podlegają pod nowe przepisy. Płaca minimalna dotyczy także drugiego kierowcy pojazdu, oraz ewentualnie innych osób będących pracownikami znajdującymi się w pojeździe, odnosi się to do np. pilota wycieczki. Co więcej, bardzo krótki przejazd: taksówką, np. przewóz pasażera ze Słubic do Frankfurtu, także podlega pod nowe przepisy.

Wymogu zapewnienia płacy minimalnej nie stosuje się do zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych. Tyle, że nie może być ona zawarta dla pozorów lub celem uniknięcia podpisania kontraktu o pracę. Jeżeli tak będzie, to zleceniobiorca może zostać potraktowany jak pracownik.

Pensja dla członka rodziny

Gdy małżonek jedynie okazjonalnie pomaga np. żonie w realizacji niektórych zadań przewozowych, nie otrzymując z tego tytułu oficjalnej zapłaty ujętej w rozliczeniach rachunkowych firmy żony, nie podlega on obowiązkowi wynikającemu z ustawy o niemieckiej płacy minimalnej.

Samozatrudnienie

Wymóg stosowania płacy minimalnej nie odnosi się natomiast do samozatrudnionych kierowców, czyli osób świadczących usługi transportowe w ramach prowadzenia jednoosobowej firmy. Z uwagi na to, że fikcyjne samozatrudnienie kierowcy byłoby najłatwiejszym sposobem na ominięcie wymogów dotyczących stosowania minimalnej stawki godzinowej, służby kontrolne są uprawnione do sprawdzenia czy dany przedsiębiorca jest nim faktycznie. Niemiecka ad-

ministracja celna podkreśla, że samozatrudnienie istnieje jedynie wtedy, jeśli dana osoba swoją pracę wykonuje niezależnie. To oznacza, że przyjmuje zamówienia na transport od różnych klientów (nie więcej niż 5/6 dochodu pochodzi od jednego klienta), a w zamówieniu transportowym określone jest tylko miejsce i termin dostarczenia ładunku. O wszystkich innych zagadnieniach związanych z danym transportem, jak na przykład o trasie przejazdu, decyduje kierowca samozatrudniony. Dodatkowo, co jest bardzo istotne, kierowca samozatrudniony powinien prowadzić własny pojazd, a nie swoich klientów. Innym kryterium odróżnienia kierowcy samozatrudnionego od „fikcyjnego” jest to, że musi on otrzymywać zapłatę za wykonane zamówienie, a nie za godzinę pracy. Administracja niemiecka informuje, że w przypadku wątpliwości decyzje podejmowane będą indywidualnie. Na wszelki wypadek lepiej powiadomić Bundesfinanzdirektion West w Kolonii o planowanych operacjach transportowych.

Samodzielny transport swoich towarów

Kierowcy, którzy wykonują przewozy drogowe na potrzeby własne (np. rolnicy) nie są objęci takimi regulacjami jak firmy przewozowe. Są to bowiem niezarobkowe przewozy, które mają charakter pomocniczy. W przypadku prowadzenia działalności mieszanej (produkcyjnej i zarobkowych usług transportowych), decydujący jest główny cel działalności firmy, a nie procentowy udział usług transportowych. Ustawa nie obejmuje również przewozów środkami trans-

Do płacy minimalnej można wliczyć tylko ryczałty za noclegi odbywane w ramach dziennych okresów odpoczynku (regularnych 11 godzinnych i skróconych 9 godzinnych), a także skróconych tygodniowych (min. 24 godziny). W przypadku regularnych odpoczynków tygodniowych (45 godzinnych) nie możliwości odliczenia ryczałtów, ponieważ zgodnie z unijnym rozporządzeniem 561/2006 nie można ich odbierać w kabinie pojazdu

Ważne: Na potrzeby prawnego naliczenia płacy minimalnej w Niemczech wypłacanej w obcej walucie stosuje się zasadę kursu waluty zgodnie z art. 107 rozporządzenia EEG 574/72: W pierwszym kwartale 2017 r. kurs przeliczeniowy euro dla złotych wynosi: 1 euro = 4,30765 zł. W II kwartale 1 euro = 436710, co daje 38,079626 zł

portu należącymi do osób fizycznych lub podmiotów publicznych o ile nie prowadzą zarobkowej działalności transportowej.

Składowe płacy minimalnej

Wynagrodzenie polskiego kierowcy najczęściej składa się z płacy minimalnej, obecnie 2000 zł brutto miesięcznie, oraz różnego rodzaju dodatków z tytułu: godzin nadliczbowych (dobowych i średniotygodniowych), pracy w niedziele lub święta, pracy w porze nocnej, dyżurów, diet i ryczałtów za nocleg.

Do niemieckiej płacy minimalnej nie wlicza się:

- dodatków za pracę w niedzielę i święta
- dodatków za pracę w porze nocnej
- dodatków zmianowe
- dodatków za godziny nadliczbowe
- dodatków za pracę w trudnych, niebezpiecznych warunkach
- premii akordowych, jakościowych etc.
- dodatków za staż pracy
- prowizji
- udziału w zyskach (chyba, że dana płatność za dany rok jest zagwarantowana w konkretnej wysokości)

- świadczeń w naturze, rzeczowych, przysparzających majątku.

W przypadku gdy polskie przepisy nie określają szczegółowo, jaka część diety stanowi zwrot kosztów poniesionych w podróży, a jaka jest rekompensatą za pracę zagraniczną, wówczas koszty faktycznie poniesione przez pracownika (podróży, zakwaterowania i wyżywienia) należy odliczyć od pełnej kwoty diety przyznawanej kierowcy. Pozostałą część można zaliczyć do płacy minimalnej.

Jeśli nie można określić kosztów ponoszonych przez pracownika, należy stosować kwotę minimum żywniowego (229 euro miesięcznie) i minimum mieszkaniowego (223 euro miesięcznie - chyba, że kierowca ma zapewniony nocleg w kabinie pojazdu). Jedynie kwota pozostała po odliczeniu tych składników może zostać uznana za płacę minimalną.

W przypadku ryczałtów za noclegi, jeśli kierowca ma miejsce do spania w kabinie, wówczas cała kwota wypłacana jako ryczałt za nocleg podlega włączeniu do stawki minimalnej.

Aktywność kierowcy, a czas pracy

Do czasu pracy nie są wliczone tylko przerwy i wypoczynek. W czasie pracy uwzględnia się:

- prowadzenie pojazdu
- pozostawanie w gotowości do pracy jako drugi kierowca w kabinie
- oczekiwanie na załadunek/rozładunek,
- załadowanie i rozładowanie oraz nadzór nad załadunkiem i rozładunkiem (jeśli kierowca nie musi w nim uczestniczyć, wówczas czas ten może stanowić bezpłatną przerwę w pracy)
- czyszczenie i serwisowanie pojazdu
- nadzór oraz pomoc osobom wsiadającym i wysiadającym
- obsługę codzienną pojazdów i przyczep
- inne prace podejmowane w celu wykonania zadania służbowego lub zapewnienia bezpieczeństwa osób, pojazdu i rzeczy.

Maksymalny okres ważności formularza to pół roku. Pracodawca ma możliwość zamieszczenia w formularzu wszystkich operacji transportowych, które będą realizowane w okresie zgłoszenia. W załączniku do przedmiotowego formularza wystarczającym będzie wpisanie nazwisk kierowców, ich dat urodzenia oraz daty rozpoczęcia i zakończenia operacji transportowych, bez konieczności wyszczególniania każdej kolejnej, która ma być wykonana we wskazanym w formularzu terminie

Obowiązki administracyjne

Wszyscy zagraniczni operatorzy transportu, są zobowiązani wcześniej powiadomić niemiecki Urząd Celny o zamiarze wysłania pracownika do Niemiec. Zgłoszenia trzeba dokonać przed przekroczeniem granicy przez ciężarówkę. Od początku 2017 r. można to zrobić online za pośrednictwem strony www.meldepportal-mindestlohn.de. Dotychczasowa forma zgłaszania pracowników (faxem na nu-

mer +49 221 96 48 72) będzie możliwa tylko do 30 czerwca 2017 roku.

Wypełniając formularz zgłoszeniowy pracodawca zobowiązuje się m.in. do:

- przestrzegania postanowień ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę
- przechowywania wymaganej dokumentacji oraz dostarczenia jej w języku niemieckim do kontroli.

W zgłoszeniu należy podać m.in.:

- dane pracownika

Jak rozumieć tranzyt

Służby niemieckie uznają, że przewóz tranzytowy podlegający wyłączeniu dotyczy jedynie przewozów w całości realizowany po drogach. Jeśli natomiast przewóz towaru z państwa X do państwa Y przez Niemcy odbywa się z wykorzystaniem niemieckiego portu, wówczas taki transport, jest uznawany nie za tranzyt, lecz za przejazd z i do Niemiec. Wszystko dlatego, że taki tranzyt wiąże się z wyładunkiem lub załadunkiem towaru w porcie. Tymczasem w myśl przepisów MiLoG nie przerywają podróży tranzytowej jedynie:

- przerwy na tankowanie
- ustawowe przerwy na odpoczynek kierowcy

- datę rozpoczęcia i przewidywany czas trwania świadczenia pracy na terytorium Niemiec

- adres, gdzie będą przechowywane dokumenty na temat liczby operacji transportowych wykonanych na terenie Niemiec.

Firma przewozowa musi rejestrować rozpoczęcie i zakończenie operacji transportowej oraz liczbę godzin przepracowanych na terytorium Niemiec najpóźniej w ciągu siedmiu dni po wykonaniu danego przewozu.

Kierowca nie musi mieć przy sobie żadnych dokumentów dotyczących wypłaty minimalnej stawki wynagrodzenia.

Jakie sankcje

Za nieprzestrzeżenie przepisów o płacy minimalnej pracodawcy grożą kary finansowe. Za niedopełnienie wymogów administracyjnych w wysokości do 30 tys. euro. W przypadku niewypłacana należnego minimalnego wynagrodzenia bądź wypłacania go z opóźnieniem – możliwa kara, to nawet 500 tys. zł. ©

FRANCJA

= 9,79 – 10,64 EURO/H

Od 1 stycznia 2017 r. minimalne wynagrodzenie (tzw. SMIC) wynosi we Francji 9,76 euro za godzinę (brutto). Jednak w przypadku kierowców, istotne są nie tyle uregulowania ustawowe, co postanowienia układów zbiorowych, określające prawa tej grupy zawodowej.

ŁUKASZ
GŁUSZCZYK
kancelaria Copernic
Avocats

Wysokość stawki godzinowej jaką należy wypłacać kierowcy za godziny przepracowane na terenie Francji, zależą od różnych czynników, takich jak rodzaj pojazdu i jego wielkość, staż pracy, czy zakres obowiązków. W związku z tym

wysokość płacy minimalnej, w zależności od konkretnego przypadku, waha się od 9,79 do 10,6445 euro za godzinę.

Jeśli kierowca pracuje w niedzielę lub święto wówczas otrzymuje dodatek za ten dzień w wysokości:

- 10,01 euro, jeśli czas pracy w niedzielę lub święto wynosi poniżej 3 godzin
- 23,28 euro jeśli czas pracy w niedzielę lub święto wynosi 3 godziny lub więcej

Najwyższa stawka w przypadku przewozu rzeczy, przysługuje „wysoko wykwalifikowanemu” kierowcy. Chodzi o kierowcę posiadającego kompetencje zawodowe pozwalające na prawidłowe wykonanie poszczególnych etapów dowolnego przewozu (jest w stanie prowadzić pojazd w każdym okolicz-

nościach, dokonać ewentualnych napraw lub zidentyfikować przyczynę awarii, podejmuje samodzielnie decyzje w razie kontaktów z klientem, mociuje i dba o ładunek, zapewnia bezpieczeństwo pojazdu i przewożonych rzeczy, może dokonywać ładunku i rozładunku w razie potrzeby). By uznać kierowcę za wysokowykwalifikowanego powinny jednak zostać spełnione również przynajmniej w części dodatkowe przesłanki: prowadzenie zestawu o DMC przekraczającej 19 ton, praca na trasach powyżej 250 km w jedną stronę lub międzynarodowych, codzienny odpoczynek poza miejscem zamieszkania, wykształcenie kierunkowe.

Na wyższe wynagrodzenie mogą liczyć kierowcy zatrudnieni w przewozie osób. Po pierwsze stawka bazowa jest korzystniejsza niż dla kierowców ciężarówek, nawet tych największych, po drugie przysługują mu wyższe dodatki za pracę w niedzielę i święta.

Dotatki za pracę

Jeśli kierowca pracuje w niedzielę lub święto wówczas otrzymuje dodatek za ten dzień w wysokości:

- 13,75 euro, jeśli czas pracy w niedzielę lub święto wynosi poniżej 3 godzin
 - 27,49 euro jeśli czas pracy w niedzielę lub święto wynosi 3 godziny lub więcej
- Jednocześnie, w zależności od stażu pracy, ustawa przewiduje dodatki do minimalnego wynagrodzenia wymienionego w powyższych tabelach. Ich wysokość dla kierowców w transporcie rzeczy przedstawia się, jak następuje:
- + 2 proc. – od 2 lat stażu zakładowego,
 - + 4 proc. – od 5 lat stażu zakładowego,
 - + 6 proc. – od 10 lat stażu zakładowego,
 - + 8 proc. – od 15 lat stażu zakładowego.

Dotatki stażowe dla kierowców w transporcie osób kształtują się odmiennie:

- 2 proc. – po roku zakładowego stażu pracy,

- 6 proc. – po 5 latach zakładowego stażu pracy,
- 8 proc. – po 10 latach zakładowego stażu pracy,
- 10 proc. – po 15 latach zakładowego stażu pracy,
- 14 proc. – po 20 latach zakładowego stażu pracy,
- 17 proc. – po 25 latach zakładowego stażu pracy,
- 20 proc. – po 30 latach zakładowego stażu pracy

PRZYKŁAD

Dla kierowcy przewożącego towary, którego staż pracy wynosi 5 lat i który prowadzi pojazd o dozwolonej masie całkowitej powyżej 19 ton, należy przyjąć przelicznik + 4 proc., a więc : 9,76 euro + 4 proc. co daje w sumie 10,15 euro za godzinę. Jeśli ponad 3 godziny jego pracy przypada na niedzielę, otrzyma on jednorazowy dodatek w wysokości 23,28 euro.

■ PYTANIA I ODPOWIEDZI

Wielu kierowców autokarów w zakresie swoich obowiązków, ma też wykonywanie drobnych napraw jak zmiana koła czy wymiana żarówki. Stąd ich oficjalna funkcja jest kierowca – mechanik. Według jakiej stawki należy wówczas naliczać wynagrodzenie takiemu pracownikowi?

Kierowcy pojazdów powyżej 3,5 tony mogą jednocześnie posiadać kwalifikacje mechanika. Według aneksu do układu zbiorowego z branży transportowej chodzi tutaj o kierowców, którzy posiadają wystarczającą wiedzę z zakresu mechaniki, aby dokonać samodzielnej naprawy pojazdu, lub poinformować pracodawcę o przyczynie awarii. Jeżeli kierowca spełnia powyższe kryteria, stawka godzinowa powinna zostać zwiększona o 3 proc.

Jakie aktywności kierowcy są zaliczane do czasu pracy
Poza czasem prowadzenia pojazdu, do czasu pracy kierowcy wlicza się okres oczekiwania na załadunek lub rozładunek, czynności związane z utrzymaniem pojazdu (np. myjnia, tankowanie, wymiana części eksploatacyjnych), wykonywanie przez kierowcę czynności załadunku lub rozładunku, czas niepoświęcony na prowadzenie pojazdu przez drugiego kierowcę w przypadku podwójnej obsady.

Jakie składniki wynagrodzenia mogą zostać zaliczone do płacy minimalnej
Zasadniczo w skład wynagrodzenia minimalnego wchodzi wypłacane pracownikom kwoty, które, nie stanowią zwrotu kosztów oraz nie wynagradzają dodatkowego nakładu pracy (godziny nadliczbowe, praca w nocy, w święto, itd.). Pracodawca ma również obowiązek zwrotu pracownikom pewnej części kosztów związanych z ich delegowaniem do Francji (zwiększone koszty wyżywienia, nocleg, jeżeli pracownik nie zgadza się na odpoczynek w odpowiednio wyposażonej kabinie). W pozostałym zakresie istnieje możliwość, zaliczyć te składniki do wynagrodzenia minimalnego.

Kiedy kierowca jest pracownikiem delegowanym?
Francuskie przepisy o delegowaniu, każą traktować jako pracowników delegowanych zarówno kierowców pojazdów ciężarowych (o d.m.c. powyżej 3,5 tony) jak i pojazdów poniżej 3,5 tony (samochodów dostawczych).

W jaki sposób kierowcy pojazdów o d.m.c. do 3,5 tony powinni ewidencjonować czas pracy?

Kierowcy tacy powinni prowadzić indywidualne wykazy czasu pracy, które należy na bieżąco wypełniać i okazywać odpowiednim służbom w razie kontroli drogowej. Optymalnie, gdyby taki wykaz był prowadzony zbieżnie do zasad, które obowiązują francuskich kierowców pojazdów

Płaca minimalna – przewóz towarów

Rodzaj pojazdu	Przewóz towarów Płaca minimalna/ godz. dla kierowcy
DMC do 3,5 tony	9,76 €
DMC od 3,5 do 11 ton	9,76 €
DMC od 11 do 19 ton	9,76 €
DMC powyżej 19 ton	9,76 €
Wysocy wykwalifikowani kierowcy pojazdów ciężarowych	10,00 €

Płaca minimalna – przewóz osób

Kierowca	Przewóz osób Płaca minimalna/ godz. dla kierowcy
Kierowca autokaru pomagający konduktorowi także w zakresie obsługi przewożonych przesyłek	10,1076 €
Kierowca autokaru pełniący obowiązki konduktora, czyli osoby odpowiedzialnej za pobieranie opłat za przewóz pasażerów, bagażów i przesyłek	10,1813 €
Kierowca autokaru turystycznego z co najmniej dwuletnim doświadczeniem w zakresie prowadzenia autokaru, spełniający wymogi zawarte w wierszu 1. lub 2. powyżej	10,3919 €
Kierowca luksusowego autokaru turystycznego wyposażonego w co najmniej 32 fotele. Kierowca pracujący na długich trasach turystycznych, liczących co najmniej 5 dni	10,6445 €

do 3,5 tony, tj. zawierał ponumerowane kolejno strony, na których pracownik opisuje swoją aktywność w każdym dniu pracy na terenie Francji (według zasady 1 strona = 1 dzień). Każda strona powinna zostać podpisana i opatrzona datą przez kierowcę.

Wykonywanie jakich operacji transportowych podlega pod przepisów o delegowaniu, a jakie są spod nich wyłączone?

Konieczność wypłacania płacy minimalnej oraz spełnienie wymogów administracyjnych (o których będzie mowa poniżej) dotyczy:
– przewozów kabotażowych
– przewozów realizowanych w oparciu o konwencję CMR z i do Francji.

Tranzyt przez terytorium Francji nie jest objęty nowymi przepisami francuskimi, pod warunkiem jednak, że we Francji nie następuje żaden załadunek lub rozładunek towarów bądź też zabieranie lub wysadzanie pasażerów.

Przepisy o delegowaniu nie obejmują:

- firm, które w ramach prowadzonej działalności (np. wytwórczej) wykonują także przewozy produkowanych przez siebie towarów, pracowników lub surowców, na potrzeby własne i własnymi środkami transportowymi.
- kierowców prowadzących jednoosobową działalność transportową.

Jakie kryteria musi spełniać samozatrudniony kie-

rowca by mógł być uznany za przedsiębiorcę?

We Francji to, czy osoba pracuje na własny rachunek jest zatrudniona u pracodawcy, jest ściśle weryfikowane przez organy kontroli. Głównym wyznacznikiem tego, czy faktycznie prowadzi działalność gospodarczą jest stan jej realnej niezależności. Jeżeli występuje stosunek podporządkowania między kierowcą, a osobą w imieniu której świadczy on usługę przewozu, z dużym prawdopodobieństwem kierowca zostanie uznany za pracownika osoby zlecającej. Jedynie stosunek faktycznej niezależności oraz brak stosunku podporządkowania będzie pozwalał uznać danego kierowcę za samodzielnego przedsiębiorcę. Należy więc z dużą ostrożnością podchodzić do sytuacji tzw. samozatrudnienia kiedy kierowca nie posiada własnego pojazdu oraz wykonuje działalność wyłącznie na rzecz jednego przewoźnika. Taka umowa może zostać przekwalifikowana na umowę

Ważne: Odrębne postanowienia układów zbiorowych obowiązują kierowców zatrudnionych w przewozach rzeczy oraz w pasażerskich przewozach drogowych. Kluczowe jest stosowanie wynagrodzenia wynikającego z odpowiednich grup za szeregowania pracownika.

o pracę prawa francuskiego, ze wszystkimi konsekwencjami, tj. koniecznością opłacenia składek na ubezpieczenie społeczne we Francji, kar z tytułu ukrywanego zatrudnienia, itd.

Wymogi administracyjne

Od 1 stycznia 2017 r. deklaracje oddelegowania kierowców do pracy we Francji składa się drogą elektroniczną za pośrednictwem systemu SIP-SI. Dostępny jest na stronach francuskiego ministerstwa transportu (www.sipsi.travail.gouv.fr) w języku francuskim i angielskim.

UWAGA: Opłata za elektroniczne zgłoszenie pracownika,

która miała obowiązywać od 1 stycznia 2017 r. nie została jeszcze ustalona. Jej maksymalna wysokość, zgodnie z ustawą, może wynieść nawet 50 euro.

Polski przewoźnik nie musi delegować do Francji swojego pracownika, tylko do pełnienia funkcji o charakterze administracyjno-księgowym. Ważne by podjąć współpracę z taką osobą przebywającą na stałe na terytorium Francji. Przedstawicielem wyznaczony jest na czas oddelegowania oraz na okres 18 miesięcy po jego zakończeniu. Powinien on posiadać i przedstawić na żądanie administracji następujące dokumenty:

- listę płac dla każdego pracownika obejmującą okres oddelegowania i zawierającą:
 - Stawkę godzinową brutto oraz dodatek za pracę w godzinach nadliczbowych przeliczone na euro
 - Okres oraz godziny pracy, za które należy się wynagrodzenie z podziałem na godziny wynagradzane normalnie oraz te, za które należy się dodatek.

Sankcje

Dla kierowcy:

- do 750 euro w razie braku zaświadczenia w pojeździe lub jeżeli zaświadczenie jest sporządzone nieprawidłowo
- do 450 euro w razie braku w pojeździe umowy o pracę

Dla pracodawcy:

- Niezastosowanie się do przepisów kodeksu pracy grozi sankcjami takimi jak grzywna mogąca sięgać nawet do 30.000 euro czy zajęcie pojazdu i jego sprzedaż.
- Urlopy oraz dni wolne od pracy oraz należne za nie wynagrodzenie
- dokumenty potwierdzające rzeczywistą wypłatę wynagrodzenia
- kopię dokumentu potwierdzającego wyznaczenie przedstawiciela pracodawcy
- nazwę układu zbiorowego pracy mającego zastosowanie do pracownika
- zaświadczenie oddelegowania. ©P

AUSTRIA

= 8,91 – 10,50 EURO/H

Od 1 stycznia 2017 r. wraz z wejściem w życie ustawy o zapobieganiu dumpingowi płacowego i socjalnego - LSD-BG, firmy transportowe wykonujące transport towarów i przewóz osób w Austrii, są objęte obowiązkiem stosowania płacy minimalnej oraz innymi wymogami związanymi z delegowaniem pracowników.

KAMIL WOLAŃSKI

Ekspert Ogólnopolskiego Centrum Rozliczania Kierowców (OCRK)

Tak jak w przypadku Francji, w odniesieniu do kierowców, stawki minimalne nie wynikają z ustawy, lecz zostały określone w układach zbiorowych. Ich wysokość jest uzależniona od takich

czynników jak wielkość pojazdu, liczba osi, staż pracy, czy rodzaju przewożonego towaru.

Oprócz konieczności stosowania minimalnych stawek godzinowych określonych w poszczególnych układach zbiorowych, austriackie przepisy wymagają stosowania także innych dodatków do wynagrodzenia, jak np. diety. Ta przysługuje kierowcy w wysokości 26,40 EURO za każdy dzień kalendarzowy. W przypadku delegacji krótszej niż jeden dzień:

- do 3h dieta nie przysługuje
- powyżej 3h za każdą rozpoczętą godzinę przysługuje 1/12 diety.

W przypadku niezapewnienia usługi hotelowej, kierowcy przysługuje dodatek - 15 euro.

Aktywność kierowcy

Czasem pracy kierowcy jest sumą zdarzeń z tachografu: jazda, inna praca oraz dyspozycyjność. Odpoczynki oraz przerwy nie są wliczane do czasu pracy.

Składniki wynagrodzenia

W tym zakresie strona austriacka nie podała wytycznych, jednak bazując na unijnej dyrektywie oraz praktyce innych państw można przyjąć, że składowymi są:

- wynagrodzenie zasadnicze
- wyrównanie do wynagrodzenia minimalnego
- płatności jednorazowe
- dodatki, które nie mają wpływu na stosunek pomiędzy pracą a wynagrodzeniem, jak np. premia lojalnościowa, dodatki na dzieci
- należności z tytułu podróży służbowych nie będące zwrotem faktycznie poniesionych kosztów.

Obowiązek zgłoszenia pracowników

Przed każdym oddelegowaniem pracownika (wjazdem

do Austrii) do pracy na terytorium Austrii należy wypełnić formularz ZKO-3 w formie elektronicznej. Nie ma oddzielnych formularzy dla kierowców, w związku z tym należy ich zgłaszać na formularzu ogólnym ZKO-3, nie do końca przystosowanym do branży transportowej. W sekcji 6, w miejscu, w którym trzeba podać dokładny adres miejsca zatrudnienia w Austrii [Ort (genaue Anschrift) der Beschäftigung in Österreich] należy wpisać wyraz „Fahrzeug” (Pojazd). W polu „Ort” (Miejsce) należy wpisać po prostu „Österreich” (Austria).

W przypadku wypełniania zgłoszenia dla pojedynczego pracownika w sekcji 3 - Osoba kontaktowa (Ansprechperson) podajemy dane delegowanego kierowcy lub przedstawiciela firmy z siedzibą w Austrii (dla firm transportowych przedstawiciel jest fakultatywny).

Z kolei w miejscu „Początek/przewidywany czas trwania zatrudnienia” należy wpisać okres delegowania konkret-

nego pracownika na terytorium Austrii (zawierający się w okresie ogólnym dotyczącym zaświadczenia ujęty w sekcji 5), natomiast w miejscu „Czas i umiejscowienie w czasie uzgodnionego normalnego czasu pracy” wpisujemy przewidywany zakres oraz liczbę godzin pracy pracownika (np. 08:00 – 16:00, 08:00 h), mimo iż to pole nie jest „dostosowane” do specyfiki pracownika mobilnego (niestety nie może pozostać puste).

Formularze można znaleźć na stronie www4.formularse-rvice.gv.at, i dostępne są również w języku polskim.

Dla sektora transportowego występują trzy rodzaje zgłoszeń:

- zwykłe – pojedyncze zlecenie, każdy wyjazd do Austrii zgłasza się oddzielnie (jeden zleceniodawca – każdy pracownik osobno)
- ramowe – na okres do trzech miesięcy, wielokrotne wykonywanie usług na rzecz określonego zleceniodawcy (wielu pracowników na jednym zgłoszeniu)
- zbiorcze – kabotaż dla różnych zleceniodawców (kilka miejsc rozładunku)

Niezbędne dokumenty

Najpóźniej od momentu przekroczenia granicy austriackiej kierowca musi posiadać w pojeździe następujące dokumenty:

- formularz A1 dotyczący ubezpieczenia społecznego lub dokumenty potwierdzające ubezpieczenie w języku niemieckim
- kopię zgłoszenia delegowania (ZKO3) (ew. numer referencyjny zgłoszenia w przypadku braku możliwości posiadania kopii)
- zapis o czasie pracy każdego oddelegowanego pracownika

■ dokumenty płacowe (np. umowa o pracę, potwierdzenie wypłaty wynagrodzenia, przelew bankowy, zapisy pacowe)

■ w przypadku pracowników spoza UE – pozwolenie na pracę z kraju delegującego Dokumentację należy przetłumaczyć na język niemiecki, a umowę o pracę na język angielski lub niemiecki. Całość powinna być przechowywana w formie elektronicznej od rozpoczęcia pracy przez cały okres delegowania.

Zagrożenie sankcjami

W przypadku stosowania wynagrodzenia poniżej płacy minimalnej oraz stwierdzenia braku w dokumentach płacowych grozi grzywna w wysokości do 10 000 euro (w przypadku powtórzenia do 20 000 euro). Jeśli uchybienie dotyczy więcej niż trzech pracowników grozi grzywna za pracownika w wysokości do 20 000 euro (do 50 000 euro w przypadku „recydywy”). Możliwy jest także nałożenie zakazu świadczenia usług na terenie Austrii.

Za zaniechanie zgłoszenia delegacji pracownika grozi grzywna w wysokości do 5000 euro za pracownika (w przypadku powtórzenia do 10 000 euro). Braki w dokumentach (np. A1/E101, pozwolenia na pracę) mogą skutkować nałożeniem grzywny w wysokości do 5000 euro za pracownika (w przypadku powtórzenia do 10 000 euro). Za odmowę wglądu w dokumenty oraz utrudnianie kontroli płac przedsiębiorcy grozi grzywna w wysokości do 10 000 euro (w przypadku powtórzenia do 20 000 euro).

Tabele wynagrodzeń

Kierowcy zawodowi posiadający doświadczenie, którzy zdali egzamin zawodowy. Pojazdy pow. 3,5 t. DMC, do 3 osi			
	Stawka godzinowa w €	Stawka tygodniowa w €	Stawka miesięczna w €
Staż pracy do 5 lat	8,91	356,40	1.541,43
Staż pracy od 5 do 10 lat	9,12	364,80	1.577,76
Staż pracy od 10 do 15 lat	9,40	376,00	1.626,20
Staż pracy od 15 do 20 lat	9,61	384,40	1.662,53
Staż pracy powyżej 20 lat	9,83	393,20	1.700,59

Kierowcy zawodowi posiadający doświadczenie, którzy zdali egzamin zawodowy. Pojazdy pow. 3,5 t. DMC, powyżej 3 osi			
	Stawka godzinowa w €	Stawka tygodniowa w €	Stawka miesięczna w €
Staż pracy do 5 lat	9,17	366,80	1.586,41
Staż pracy od 5 do 10 lat	9,35	374,00	1.617,55
Staż pracy od 10 do 15 lat	9,61	384,40	1.662,53
Staż pracy od 15 do 20 lat	9,85	394,00	1.704,05
Staż pracy powyżej 20 lat	10,05	402,00	1.738,65

Kierowcy zestawu pojazdów i pojazdów przegubowych			
	Stawka godzinowa w €	Stawka tygodniowa w €	Stawka miesięczna w €
Staż pracy do 5 lat	9,40	376,00	1.626,20
Staż pracy od 5 do 10 lat	9,61	384,40	1.662,53
Staż pracy od 10 do 15 lat	9,83	393,20	1.700,59
Staż pracy od 15 do 20 lat	10,07	402,80	1.742,11
Staż pracy powyżej 20 lat	10,29	411,60	1.780,17

Kierowcy pojazdów dostarczających oleje, paliwa i gazy			
	Stawka godzinowa w €	Stawka tygodniowa w €	Stawka miesięczna w €
Staż pracy do 5 lat	9,61	384,40	1.662,53
Staż pracy od 5 do 10 lat	9,83	393,20	1.700,59
Staż pracy od 10 do 15 lat	10,07	402,80	1.742,11
Staż pracy od 15 do 20 lat	10,29	411,60	1.780,17
Staż pracy powyżej 20 lat	10,50	420,00	1.816,50

PRZYKŁAD

Czy firmy transportowe realizujące przewozy do Austrii muszą ustanawiać pełnomocnika upoźnionego do kontaktu z tamtejszymi służbami kontrolnymi?

Zgodnie z wytycznymi dotyczącymi ustawy LSD-BG w sektorze transportowym nie ma obowiązku powołania przedstawiciela. Wynika to z faktu, że dokumenty, w przypadku przewozów, mają znajdować się w pojeździe. Nawet, gdy dana firma transportowa posiada w Austrii zewnętrzny przedstawiciela, to nie wpływa to w żaden sposób na zakres dokumentacji, którą kierowca i tak ma obowiązek wozić ze sobą w kabinie pojazdu.

WŁOCHY

= 9,76 – 10,03 EURO/H

Zgodnie z włoskimi przepisami określonymi w dekrete nr 136/2016, przepisy o delegowaniu pracowników stosuje się do przypadków kabotażu.

KAROLINA
WIERZCHOWSKA

kancelaria Legaltrans

Kabotaż zawsze jest wykonywany na trasie transportu międzynarodowego i jest dopuszczony w przypadku wjazdu do Włoch pojazdu z ładunkiem, pod następującymi warunkami:

- dopiero po dostarczeniu przez przewoźnika w całości towarów wwiezionych do Włoch
- ostatni rozładunek towarów w systemie kabotażu przed wyjazdem z kraju należy wykonać w ciągu siedmiu dni od całościowego rozładunku towarów (jak wyżej).

W przypadku wjazdu do Włoch z pustym pojazdem, a następnie przejazd przez co najmniej dwa inne państwa UE niż Włochy, należy przestrzegać następujących warunków:

- przewoźnik może wykonać tylko jedną operację kabotażu we Włoszech, w ciągu trzech dni od wjazdu bez ładunku na terytorium Włoch;

- taka operacja kabotażu musi również zostać przeprowadzona w łącznym okresie siedmiu dni od całościowego rozładunku towarów przeprowadzonego w innym państwie członkowskim w ramach tego transportu międzynarodowego.

Usługi ponadnarodowego transportu drogowego z samym tranzytem przez terytorium Włoch, albo jedynie przejazd, który nie łączy się z załadunkiem/rozładunkiem towarów lub wsiadaniem/wysiadaniem pasażerów, nie stanowią przypadku ponadnarodowego delegowania.

Stawka godzinowa

W przypadku sektora transportu drogowego towarów lub osób, firmy transportowe wykonujące kaboraż zobligowane są do przestrzegania warunków pracy określonych w układzie zbiorowym pracy logistyki, transportu i spedycji z 1 sierpnia 2013 r. W przypadku polskich przed-

DGP RADZI - Transport a delegowanie

1. Wykonywanie jakich operacji transportowych podlega pod przepisy o delegowaniu, a jakie są spod nich wyłączone?

Co do zasady przepisy LSD-BG mają zastosowanie do:

- kabotażu (załadunek i rozładunek odbywa się w Austrii)
- transportu do Austrii (załadunek odbywa się poza Austrią, rozładunek odbywa się w Austrii), także na rzecz zleceniodawcy spoza Austrii.

- transportu z Austrii przez nieaustriackie przedsiębiorstwo (załadunek odbywa się w Austrii, rozładunek odbywa się poza Austrią), także na rzecz zleceniodawcy spoza Austrii

- przewozu osób (przewóz okazjonalny, komunikacja regularna, przejazdy turystyczne do miejsc na terytorium Austrii)

Przepisom o delegowaniu nie podlega

- tranzyt w przewozie towarów i osób (o ile w Austrii nie odbywa się załadunek ani rozładunek towarów i nie wsiadają ani nie wysiadają żadni pasażerowie; ponadto celem jazdy nie jest dowieszenie towarów lub osób do Austrii; przejazd przez Austrię jest tylko konieczny po to, aby dojechać do celu).

- przejazdy turystyczne w ramach wycieczek objazdowych. Tylko jeśli miejsce, w którym rozpoczyna się przewóz oraz miejsce docelowe znajdują się poza terytorium Austrii, a żadne osoby nie kończą ani nie rozpoczynają swojej podróży w Austrii.

Przykład : wycieczka turystyczna w Polski do Włoch z przelotnym zwiedzaniem Austrii.

2. Czy spod przepisów o delegowaniu wyłączony jest przewóz na potrzeby własne?

Tak, ale pod warunkiem, że pełni funkcję pomocniczą w ramach działalności przedsiębiorstwa. A sprzedawca/wytwórca/przetwórca/właściciel sam lub przez swoich pracowników dostarcza własnymi (wynajętymi/leasingowanymi) pojazdami towary do lub z Austrii.

3. Co z kierowcami prowadzącymi jednoosobową działalność gospodarczą ?

Świadczenie usług prowadzenia pojazdu jak najbardziej podlega pod wymogi ustawy, ponieważ sprawdzane będzie faktyczne wykonywanie pracy jako pracownik delegowany, a nie nazwa umowy. Czym innym jest sytuacja, w której kierowca dysponuje własnym (leasingowanym) pojazdem i realizuje przewozy dla różnych podmiotów.

DGP RADZI

W celu zapewnienia odpowiedniej ochrony finansowej dla pracowników delegowanych na terytorium Włoch, płaca minimalna musi zapewnić następujące elementy wynagrodzenia:

- płaca podstawowa;
- dodatki do wynagrodzenia powiązane - z rodzajem umowy
- świadczenia związane z usługą (jeśli są związane z ramami prawnymi dla poszczególnych grup płacowych i/lub charakterem wykonywanej pracy)
- podwyższone świadczenia minimalne (indywidualne lub grupowe, jeśli są związane z ramami prawnymi dla poszczególnych grup płacowych i/lub charakterem wykonywanej pracy)
- dodatkowe wynagrodzenia za godziny nadliczbowe, nocne i w weekendy
- dodatek za rozłąkę (jeżeli stanowią rekompensatę za dyskomfort ze względu na przeniesienie pracowników poza ich zwykłe otoczenie)
- koszty podróży

Wymiar sankcji

Za naruszenie obowiązku zgłoszenia oddelegowania grozi kara w wysokości od 150 do 500 euro za każdego pracownika.

Za brak przechowywania dokumentacji grozi grzywna w wysokości od 500 do 3000 euro za każdego pracownika. Za łamanie obowiązku wyznaczenia, przedstawiciela z siedzibą we Włoszech odpowiedzialnego za przedstawienie, wysyłanie i odbieranie dokumentów i zapisów - kara od 2000 do 6000 euro.

Niewywiązanie się z obowiązku wyznaczenia, podczas okresu oddelegowania, przedstawiciela o uprawnieniach do reprezentowania podlega karze grzywny w wysokości od 2000 do 6000 euro.

W każdym przypadku wysokość powyższych kar administracyjnych nie może przekroczyć 150.000 euro w stosunku do poszczególnych naruszeń sankcjonowanych przez każdy ustęp wymieniony powyżej.

siębiorstw największe znaczenie będą miały regulacje odnoszące się do następujących kategorii pracowników:

- grupa 112 - inni kierowcy niezaszeregowani do 3 poziomu super oraz do 3 poziomu (Poziom 4) z wynagrodzeniem 9,0502 euro;
- grupa 118 - kierujący zespołem pojazdów: ciągnik oraz przyczepa lub ciągnikami siodłowymi o nośności poniżej 8 ton oraz kierujący łodziami silnikowymi (Poziom 3) z wynagrodzeniem 9,5166 euro;
- grupa 121 - kierujący zespołem pojazdów: ciągnik oraz przyczepa lub ciągnikami siodłowymi o nośności powyżej 8 ton oraz kierujący samochodami ciężarowymi o nośności powyżej 2 ton, wyposażanymi w dźwig; kierujący pojazdami przeznaczonymi do transportów specjalnych (Poziom 3

super) z wynagrodzeniem 9,7761 EUR.

W układzie zbiorowym określone są miesięczne płace wynoszące odpowiednio: 1.598,78 euro dla kategorii 3, i 1.642,37 euro dla kategorii Super oraz 1.520,42 dla kategorii 4.

Obowiązki administracyjne

Wykonywanie transportu na terenie Włoch oznacza dodatkowe obowiązki dla pracodawców :

I. Zgłoszenie pracownika. Od 1 marca 2017 r. zgłoszenia operacji kabotażowych we Włoszech należy dokonywać za pośrednictwem systemu teleinformatycznego Cliclavoro (www.cliclavoro.gov.it). Firma ma na to 24 godziny .

II. Dokumentacja. Obowiązek zachowania, w formie papierowej lub elektronicznej w języku włoskim,

dokumentacji dotyczącej zatrudnienia, zestawienia zarobków, harmonogramów pokazujących początek, koniec i czas trwania codziennej pracy, dokumentacji potwierdzającej wypłatę wynagrodzeń i zaświadczenia związanego z ustawodawstwem dotyczącym ubezpieczenia społecznego (zaświadczenia A1).

III. Wyznaczenie przedstawiciela. Obowiązek wyznaczenia przedstawiciela mającego swoją siedzibę we Włoszech, odpowiedzialnego za przedstawienie, wysłanie i odbieranie dokumentów w imieniu delegującego przedsiębiorstwa. Może to być pracownik przedsiębiorstwa przyjmującego, przedsiębiorstwa delegującego, doradca zawodowy lub inny profesjonalista lub osoba zaufana znana przedsiębiorstwu przyjmujące-

mu, pod warunkiem, że posiada adres zamieszkania we Włoszech. Ma to na celu ułatwienie współdziałania organów nadzorczych z firmami poddawanych inspekcji. Taka osoba odpowiada również za zgłoszenie ewentualnych sprzeciwów w celu zapewnienia skuteczności kontroli i sankcji.

IV. Wyznaczenie osoby do kontaktów. Obowiązek wyznaczenia osoby, również spośród osób pełniących role wymienione powyżej, która będzie działać jako przedstawiciel prawny w celu skontaktowania partnerów społecznych z dostawcą usług do ewentualnych negocjacji zbiorowych. Taka osoba kontaktowa nie ma obowiązku być obecna na miejscu wykonywania pracy oddelegowanej, ale musi być dostępna w przypadku uzasadnionego wniosku. ©